

İnsan Ticareti en temel insan hakkı ihlali. Çağımızın modern köleliği olarak adlandırılan insan ticareti suçu en yalın hali ile bir kişinin iradesi hilafına ticari bir meta gibi alınıp satılabilmesini bir başka ifade ile kişilerin bedeni üzerinden menfaat ve çıkar elde edilmesini ifade ediyor.

İnsan ticaretine sadece organ ticareti gibi core anlamda bakılmamalı. Ortada bir sömürü var ise rıza olup olmadığına bakılmaksızın insan ticaretinin alanına giriyor. İş gücü sömürüsü, cinsel sömürü, zorla evlendirme ve çocuk sömürüsü gibi. O nedenle sadece hukuki açıdan suç unsurunun aranmasına gerek olmadan tüm diğer disiplinleri de içerecek şekilde konuya yaklaşmak önemli.

Türkiye, İnsan Ticareti ve Göçmen Kaçakçılığına ilişkin 2000 Palermo Sözleşmesini 2003 yılında, İnsan Ticaretine Karşı Eyleme İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesini ise 2009 yılında imzalamış durumda.

2021-2023 yılları arasında 1116 insan ticareti mağduru tanımlaması yapılmış, çoğu insan ticaretine ve cinsel sömürüye maruz kalan mağdurlar, başta Orta Asya, Doğu Avrupa, Suriye, Afganistan ve Fas olmak üzere farklı ülkelerden geliyor.

İnsan ticareti ile mücadele temelde üç mücadele alanı üzerinden yürütülmekte. Bunlar; önleme, koruma ve kovuşturma. Bu çalıştay, önleme faaliyetlerine yer verilmesi amacını taşıyordu.

Önleme faaliyetlerinin başında ise bilgilendirme ve bilinçlendirme eğitimleri geliyor. Hem insan ticareti ekosistemiyle ilgili meslek mensuplarının (zabita, imam, savcı, avukat, yargıç, sağlık personeli, rehber öğretmen.. gibi) hem de toplumun eğitilmesi amacıyla yağılan Çalıştay'da eğitimin içeriği ve eğitimin nasıl olması gerektiğine ilişkin konular ele alındı.

Hukukçular, eğitim bilimciler, sosyologlar, psikologlar, sosyal hizmet uzmanları, iktisatçılar, iletişimcilerden oluşan, İstanbul ve Ankara merkezli iki grup üzerinden içerik ve yöntem çalışmalarının yapılması planlanıyor.

Ve insan ticareti suçunu önlemeye yönelik olarak yapılacak olan çalışmaların göç, güvenlik, kamu düzeni ve güvenliği, kamu sağlığı, ekonomik ve sosyal politika, istihdam politikası, insan hakları ve suçun önlenmesi gibi birçok farklı alanı kapsayan bütüncül bir yaklaşımla yapılması gerekiyor. Ve söz konusu çalışmaların kamu dışında özel ve sivil toplum sektörlerini de içermesi son derece önemli.

İnsan ticaretinin kayıtdışı istihdam üzerindeki etkisine bakılmalı, Özel İstihdam Büroları denetlenmeli, düzenlemeler getirilmeli.

Konunun Sürdürülebilirlik ile ilgisi üzerinde durulmalı. BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin "İş dünyasının insan hakları ihllalarına ortak olmamaları gereği" ile ilgili ilkesini hatırlamalı, özellikle tedarik zincirinde yer alan üreticilerin bu açıdan denetlenmesi son derece önemli.

Sürdürülebilirlik Raporlamalarında, ESG kriterlerinde, sosyal sürdürülebilirlik ilkeleri ile doğrudan ilgili olan çocuk işçi kullanımı başta olmak üzere diğer tüm iş gücü sömürüleri üzerinde durulmalı. Yeşil dönüşümün, özellikle sürdürülebilirlik raporlamaları aracılığı ile iş gücü sömürüsü anlamında olumlu etkisini görmek mümkün.

Yapılacak eğitim programlarının içeriğinde, her eğitim kademesine uygun metodlar ile olacak şekilde, insan ticareti konusunun Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile olan bağı dahil edilmeli. Söz konusu bağa ilişkin bazı örnekler;

5.2 Kadınlar ve kız çocuklarına yönelik her türlü şiddet ve istismarın ortadan kaldırılması

8.7 Günümüz köleliğinin, insan ticaretinin ve çocuk işçiliğinin sona erdirilmesi

10.7 Sorumlu ve iyi yönetilen göç politikaları

16.2 Çocukların istismar, sömürü, çocuk ticareti ve şiddetten korunması

16.3 Hukukun üstünlüğünün geliştirilmesi ve adalete eşit erişiminin sağlanması

Ulusal ve uluslararası kurumların açtığı proje çağrılarında insan ticaretinin ayrı tema olarak yer almalı. Özellikle insan ticaretinin sivil toplum nezdinde de farkındalığının artırılması için STK lar ile yapılacak projeler son derece önemli.

Üniversitelerde ilk etapta mevcut derslerin (Hukukta Ceza Hukukuna, İktisatta Kalkınma İktisadına, Sürdürülebilir Kalkınma, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Çalışma Ekonomisi, Toplum Hizmet Uygulamaları gibi derslere eklenebilir) müfredatına insan ticareti konusunun eklenmesi yoluna gidilebilir.